

Moskva – politiskt och industriellt centrum

Moskva är lite mer än 800 år gammalt. Bland de huvudstäder i Europa, vilkas ålder räknas i tusentals år, är Moskva en av de allra yngsta. Byn Moskow nämns första gången i årskrönikorna efter år 1147, då furste Jurij Dolgorukij, eller populärt kallad "Jurij den långarmade" på en brant kulle i den tätta furuskogen, anlade en herrgårdsfästning.

Hela Moskvas yta utgjordes då endast av 1/3 av Kremls nuvarande yta. På 1200-talet var Moskva huvudstad i furstedömet Moskva och en rysk forskansning i kampen mot främmande inkräktare. Under andra hälften av 1400-talet var Moskva huvudstad i den centraliserade ryska staden.

På 1700-talet gjorde tsar Peter Petersburg (nuvarande Leningrad) till

huvudstad. Kort efter den stora socialistiska oktoberrevolutionen år 1917 antogs ett beslut att flytta Sovjetrepublikens huvudstad till Moskva.

Kreml blev residens för den nya republikens regering. Moskva är också huvudstaden i den ryska socialistiska federativa Sovjetrepubliken, en av de 15 unionsrepubliker, som ingår som medlem i SSSR.

Moskvas ytstorlek är 875 km² och befolkningen är över 7 milj. människor. Staden är ett stort politiskt och industriellt centrum, en viktig järnvägs-knut, ett centrum för luft-, vatten-, och biltransporter.

I Moskva finns landets högsta verkställande organ, ministerrådet och centralkommitteen i Sovjetunionens kommunistiska parti.

Moskva är intimt förknippat med Wladimir I Lenins liv och verksamhet.

Moskva är staden med de stora industrikomplexen. 1700 industriföretag producerar de mest skilda produkter, allt från synålar till månubil. Många produkter exporteras till mer än 70 länder i världen.

Moskva är studenternas stad, 80 högre utbildningsanstalter och 600.000 studenter. Moskva är böcker-nas stad, 4.000 bibliotek, vilkas sammanlagda antal band är mer än 25 milj.

I Moskva finns det mer än 40 teatrar och konsertsalar, mer än 100 biografer, 150 museer och utställnings-hallar, 58 större sportanläggningar, 26 simbassänger, travbana, 16 kultur- och rekreationsparker.

Bland Moskvas mera välkända turistattraktioner hann vi själva med att besöka Sovjetunionens statliga akademiska teater Bolsjoj eller "Stora Teatern". Bolsjojteatern är den ryska nationaloperans och den ryska klassiska balettens vagg. Bolsjojteaterns orkester anses vara en av de största i världen.

Vidare besökte vi kongresspalatset, byggt 1961 och användes som Bolsjojteaterns andra scen. Palatsets väldiga sal rymmer 6.000 åskådare. När vi besökte kongresspalatset, uppträdde Röda armens sång- och danskör. Kongresspalatset är beläget inom Kreml.

Vidare hann vi med att besöka statliga livrustkammaren. I 9 salar har man här samlat unika alster av ryskt och utländskt konsthantverk, som är förknippat med Rysslands historia. En sällsynt samling av tsartroner, täckta vagnar, konstvävnader, träsnideri och kläder visas här. Här förvaras också Karl XII:s bibel.

Kjell-Åke Svärd

